

УДК 577.115:575.854:636.59

**ЛІПІДНИЙ СКЛАД ТКАНИН ЯПОНСЬКИХ ПЕРЕПЕЛІВ
ЗА УМОВ ЗГОДОВУВАННЯ ДОБАВКИ «БІЛО-АКТИВ»**

В. О. Кисців, к. с.-г. н., н. с., *Б. Б. Лісна*, к. с.-г. н., н. с.,
Я. М. Сірко, к. с.-г. н., с. н. с., *У. А. Мартинюк*, к. с.-г. н., м. н. с.
kystsiv@ukr.net

Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Балансування раціонів для птиці за вмістом основних поживних та біологічно активних речовин покладено в основу сучасних систем живлення. Проте проблеми підвищення продуктивності птиці і покращення якості продукції птахівництва мають важливе значення в сучасному світі. Тому для корекції метаболічних процесів у критичні періоди росту та розвитку перепілок у дослідженнях було застосовано добавку «Біло-Актив», яка є комплексним препаратом, що у своєму складі містить суміш алюмосилікатів, евкаліпт, кальцій та жирні кислоти (енантову, пеларгонову, ундецилову, тридеканову).

Метою роботи було вивчити вплив згодовування добавки «Біло-Актив» на ліпідний обмін у перепелів. Для цього було проведено дослід в умовах віварію Інституту біології тварин НААН на трьох групах японських перепілок (контрольна і дві дослідні) по 50 гол. у кожній. Утримання птиці було клітковим, відповідно до чинних технологічних вимог. Птиця контрольної групи споживала повнораціонний комбікорм (ПРК), збалансований за поживними і біологічно активними компонентами згідно з чинними нормами. Перепелам I дослідної групи до раціону додатково вводили добавку «Біло-Актив» у кількості 0,15 % від раціону, а II групи — 0,2 %, починаючи з 17- до 72-добового віку. Упродовж досліді проводили дослідження показників ліпідного обміну в організмі перепелів у 28-, 42-, 72-добовому віці. Для біохімічних досліджень відбирали проби печінки, грудних м'язів, підшлункової залози. У відібраних зразках визначали вміст загальних ліпідів та співвідношення їх окремих класів.

Визначення концентрації загальних ліпідів показало, що у тканинах печінки перепілок дослідних груп у всі вікові періоди під час згодовування різної кількості добавки «Біло-Актив» зростав рівень тотальних ліпідів. Найбільш значним було їх зростання в 42-добовому віці, яке у I та II дослідній групах становило 22,19 і 18,10 % ($P < 0,001$) відповідно, а найменшим — на початку згодовування ліпідів, коли в I та II дослідних групах це зростання становило 12,10 і 16,73 % ($P < 0,001$). Встановлено, що за впливу згодовування добавки «Біло-Актив» у тканинах підшлункової залози відбувалось збільшення концентрації загальних ліпідів. Так, у I і II дослідних групах у 28-, 42- і 72-добових перепелів концентрації загальних ліпідів становила: 25,26 і 14,74; 18,4 і 36,52 % та 0,64 і 36,62 % відповідно. Дещо по-іншому змінювався вміст загальних ліпідів у грудних м'язах перепелів. Так, у 28-добовому віці у птиці I та II дослідних груп встановлено зростання тотальних ліпідів на 36,3 і 37,78 % ($P < 0,001$), тоді як у 42-добовому віці показники були обернено залежними та знижувались на 12,38 % і 21,29 % ($P < 0,01$) порівняно з контрольною групою. На 72 добу вміст загальних ліпідів у м'язах птиці I і II дослідних груп був, відповідно, на 13,98 % і 16,67 % більшим порівняно з контролем.

У тканинах печінки при додаванні «Біло-Активу» в кількості 0,2 % (II дослідна група) до раціону птиці у 28- і 42-добовому віці спостерігався підвищений рівень фосфоліпідів ($P < 0,01$). У 72-добових перепелів відбувалось зниження відносного вмісту фосфоліпідів у птиці обох дослідних груп. У тканинах підшлункової залози при згодовуванні «Біло-Активу» відбувалось зниження їх відносного вмісту ($P < 0,001$) у 28- і 42-добовому віці та зростанні на 72-добу перепелів. Згодовування «Біло-Активу» викликало підвищення відносного рівня фосфоліпідів у м'язах птиці обох дослідних груп.

Додавання добавки «Біло-Активу» (особливо в кількості 0,15 %) суттєво впливало на вміст фосфоліпідів у досліджуваних тканинах, стимулювало збільшення продуктивності птиці та покращувало якість одержаної продукції порівняно з перепілками контрольної групи, що дає підстави для рекомендації цієї добавки.